

KAMO IDE OBRAZOVANJE ZA SOCIJALNI RAD?

27. kongres Međunarodnog udruženja škola za socijalni rad (IASSW)

Od 10. do 15. srpnja 1994. u Amsterdamu se održao 27. kongres Međunarodnog udruženja škola za socijalni rad. Na Kongresu je sudjelovalo preko 500 sudionika iz 53 zemlje sa svih kontinenata svijeta.

Rad Kongresa označila su dva plenarna predavanja. Prvo predavanje koje je održao J.C. Concolato (savjetnik u UNHCR), upozorilo je na značenje socijalnog rada s izbjeglicama. Izbjeglice su jedan od najvažnijih svjetskih socijalnih problema. Porast njihova broja (od 1970. godine broj izbjeglica u svijetu porastao je s 2.5 milijuna na 20 milijuna 1994. godine, čemu se pridodaje podjednak broj prognanika) i proces izgnanstva koji je označen brojnim gubicima nedvojbeno je profesionalni izazov socijalnim radnicima.

Gospodin Concolato sažeto je izložio strategiju UNHCR-a prema izbjeglicama do 2000. godine koja je orijentirana na prevenciju negativnih psiho-socijalnih procesa u izgnanstvu, samo dobrovoljni povratak te pružanje odgovarajuće pomoći prognanicima koji su u usporedbi s izbjeglicama često zanemareni.

Drugo plenarno predavanje upozorilo je na značenje globalne gospodarske situacije na socijalnu politiku i socijalni rad. U svom izlaganju J.T.H. Stewart (savjetnik u EZ) analizirao je uzroke krize "države blagostanja" (welfare state). Navodi da se ta kriza temelji na novoj gospodarstvenoj orijentaciji koja je usmjerena na postizanje maksimalne dobiti na što učinkovitiji način. Takvo opredjeljenje dovelo je krajem 80-ih i početkom 90-ih godina do strukturalne nezaposlenosti i u najrazvijenijim zemljama i suočilo najbogatije zemlje s povećanjem broja siromašnih građana. Posljedice takvog trenda gospodarskog razvoja dovele su do toga da socijalni radnici diljem svijeta rade u okolnostima koje nisu naklonjene socijalnim programima i s ljudima čiji su socijalni problemi izuzetno teški. Stoga je aktualni izazov socijalnim radnicima kako da razviju što jeftinije, ali učinkovite intervencije koje će pomoći ljudima kod kojih se kumulirao veći broj socijalnih problema.

Rad Kongresa odvijao se tijekom tri dana u prijepodnevnim i poslijepodnevnim satima u 16 usporednih simpozija koji su pokrivali široki raspon tema - od specifične didaktike u poučavanju socijalnih radnika, povezanosti obrazovanja s praksom i suvremenim teorijama socijalnog razvoja, pa do utjecaja aktualnih procesa razvoja suvremenog svijeta na obrazovanje socijalnih radnika. Tako bogat program gotovo je nemoguće prikazati. Stoga će se prikaz ovog značajnog kongresa završiti sažimanjem procjena razvoja obrazovanja za socijalni rad do kraja ovog stoljeća:

*Socijalni radnici trebaju pazljivo i detaljno analizirati probleme svojih klijenata i okolnosti iz kojih su njihovi problemi izrasli. Zadatak socijalnog radnika nije da ostane "zarobljen" s tim problemima zajedno sa svojim klijentom, već da razvija načine njihova rješavanja, planira unaprjedenje nepovoljnih socijalnih okolnosti te organizira i koordinira pomoć onim koji je trebaju. U obrazovanju socijalnih radnika posebnu važnost treba imati paradigma "pojedinač - u - okolišu" kao temelj planiranja i provođenja socijalnih akcija.

*U svjetskim razmjerima jasno je uočljiv proces profesionalizacije i akademizacije socijalnog rada. To je dovelo do povećanog uključivanja socijalnih radnika u različite razine odlučivanja u pojedinim zajednicama. Danas obrazovanje socijalnih radnika ne smije samo

pratiti razvojne pravce društva, već mora pridonositi razumijevanju najsloženijih socijalnih problema i predočavati perspektive razvoja socijalnih potreba u budućnosti.

Pred svima nama je izazov i zadatak da obrazovanje socijalnih radnika u Hrvatskoj uspješno slijedi ove svjetski zacrtane trendove. Novi program Studija za socijalni rad Sveučilišta u Zagrebu ima sve pretpostavke takvog razvoja profesije do 2000. godine.

Marina Ajduković